

Recunoașterea diplomelor transnistrene – o „acțiune negândită” a autorităților de la Chișinău

În perioada 12-13 septembrie 2012, la Viena s-a desfășurat cea de-a patra rundă din acest an a negocierilor în formatul „5+2” privind reglementarea conflictului transnistrean. În cadrul negocierilor au fost discutate, de asemenea, și mai multe probleme din domeniul educației.

După încheierea negocierilor, șefa departamentului de externe al autoproclamatei republici nistrene „s-a lăudat” presei că Guvernul de la Chișinău este gata să recunoască diplomele de studii eliberate de instituțiile de învățământ din regiunea transnistreană. Informația a fost confirmată și de negociatorul din partea Chișinăului, Eugen Carpov, în cadrul unui briefing de presă, care a precizat că la Viena a fost decisă nostrificarea actelor de studii eliberate de instituțiile de învățământ din partea de est a Republicii Moldova.

Până în prezent, actele de studiu ale absolvenților instituțiilor din regiunea transnistreană erau recunoscute de către Chișinău, iar aceștia puteau să se înmatriculeze fără deficiențe în instituțiile din dreapta Nistrului. Pentru a pleca în străinătate, însă, era necesară o procedură de nostrificare, realizată de Ministerul Educației, care elibera un document recunoscut internațional. „Se examinează posibilitatea ca aceste documente originale să fie păstrate de către deținători pentru ca să reprezinte instituția exactă care le-a eliberat. Se lucrează în această direcție”, a explicat vicepremierul pentru Reintegrare, Eugen Carpov.

Mai mulți reprezentanți ai societății civile au calificat declarațiile lui Eugen Carpov drept unele imature și periculoase. „Înainte de a face promisiuni, Guvernul trebuie să consulte instituțiile de învățământ din regiune, în special cele aflate sub jurisdicția sa. Societatea civilă, la fel, nu trebuie ignorată sau exclusă din acest proces”, a declarat pentru Moldova.ORG Ion Manole, președintele Asociației „Promo-LEX”. De asemenea, acesta susține că unele acțiuni ne gândite ale autorităților de la Chișinău contribuie la păstrarea condițiilor inadecvate în care se desfășoară procesul educațional din stânga Nistrului. „Cunoaștem cu toții numeroasele probleme cu care se confruntă cele 8 instituții de învățământ din regiune și nu este vorba doar despre necesitatea înregistrării acestora de către administrația de la Tiraspol”, a adăugat Ion Manole.

Menționăm că în urmă cu două săptămâni, Asociația Pedagogilor tranistreni „Lumina” a lansat un apel prin care semnalează un șir de problemele și încălcări ale drepturilor omului care continuă să aibă loc în regiunea de est a Republicii Moldova.

sursa: moldova.org

Sunt drepturile cetățenilor de peste Nistru o povară pentru Chișinău ?

Conflictul de pe Nistru este înghețat de 21 de ani. Totuși, în ciuda eforturilor declarate la nivel oficial, privită în detaliu, situația s-ar putea descrie ca alarmantă. Vă prezentăm un interviu, realizat în exclusivitate pentru portalul nostru, cu domnul jur. Ion Manole, director executiv

al Asociației Promo Lex din Chișinău, care cu franchețe “pune punctul pe i” și ne schițează tabloul real și deloc liniștitor din regiunea de est a Republicii Moldova.

– Domnule Ion Manole, aș dori la începutul acestei discuții, pentru cititorii noștri mai puțin familiarizați cu realitățile din Republica Moldova, să ne prezentați o carte de vizită a Asociației Promo Lex.

Ion Manole: Asociația Promo Lex și-a început activitatea acum 10 ani la inițiativa un grup de tineri juriști care doreau să fie utili societății; nu ne gândeam pe atunci că vom lucra în regiunea transnistreană, am început în dreapta Nistrului, în alte localități ale Republicii Moldova. Activitatea noastră în regiunea transnistreană a început în 2004, când au fost atacate școlile cu predare în limba română. Îmi amintesc că participam la un training iar unul din avocații care se ocupa de dosarul școlilor ne-a rugat să-l ajutăm și în acest context am ajuns să oferim consultanță celor din stânga Nistrului. Dacă la început au venit părinții, copiii și profesorii din școlile care erau atacate de structurile ilegale de la Tiraspol, ulterior în toamna aceluiași an ni s-au adresat și țăranii de la Dubăsari, ale căror terenuri se află în perimetrul controlat de separatiști. Aceștia din urmă le percepeau taxe, impozite de sută la sută pentru producția agricolă ca să și-o transporte la gospodăriile lor (la fel din stânga Nistrului). Pe măsură ce aceste cereri de consultanță s-au mărit, ne-am axat activitatea pentru locuitorii din stânga Nistrului. Pentru a ne putea dezvolta acțiunile în perimetrul transnistrean am aplicat pentru diferite proiecte. La început am avut un birou în Coșnița și Doroțcaia, localități în stânga Nistrului, controlate de Chișinău.

– În ce măsură vă reușește să promovați spiritul legii într-un spațiu necontrolat de autoritățile de la Chișinău ?

Ion Manole: Dacă vă referiți la legile Republicii Moldova,

într-un spațiu necontrolat de liderii de la Chișinău, evident că ne este foarte greu. Noi, în primul rând, încercăm să asistăm pe toți cei cărora le sunt încălcate drepturile fundamentale, iar acestea nu au hotare, încercăm să promovăm și să apărăm oamenii prin prisma acestor drepturi, asumate de R.Moldova prin semnarea a numeroase acorduri internaționale. Anume, prin aceste documente, Chișinăul s-a obligat în fața comunității internaționale să întreprindă eforturi în vederea promovării și apărării acestor drepturi în întreg teritoriul R.Moldova, inclusiv în stânga Nistrului.

Chișinăul timp de 20 de ani nu a făcut nimic în acest perimetru, a preferat să spună că nu poate face nimic, că nu are acces, că nu controlează teritoriul, că este prezentă armata rusă... Însă pot să vă spun, după atâția ani de activitate în acest teritoriu, că principala vină o poartă autoritățile constituționale, care nu au avut nici un plan, nici o strategie și nu au depus eforturi pentru reglementarea diferendului transnistrean. Au preferat să se victimizeze, fără a întreprinde acțiuni concrete, problema tergiversării reglementării acestui conflict înghețat nu este din cauza Tiraspolului sau a Moscovei, este din cauza Chișinăului.

– Cum privește administrația de la Tiraspol acțiunile Asociației Promo-Lex ? Presupun că nu rareori întâmpinați probleme...

Ion Manole: Administrația de la Tiraspol, ca orice regim dictatorial, care are nevoie de "stabilitate" , își justifică acțiunile represive asupra populației prin faptul că există pericole externe care periclitează "independența" regiunii. Tiraspolul inoculează ideea că populația din dreapta Nistrului, cât și Europa sau Occidentul, în general, sunt inamici ai acestui regim și indirect inamici ai Federației Ruse. Ei se văd ca un ultim bastion al FR și cer ca populația să-i sprijine pentru apărarea acestui bastion.

– Este adevărat că este folosită drept sperietoare o posibilă unire a R.Moldova cu România?

Ion Manole: Evident că ei folosesc orice instrument prin care pot manipula opinia publică din această regiune. Pentru noi nu contează ce idei promovează ei, pentru noi e important să prevaleze spiritul legii, contează ca toți locuitorii acestei regiuni, indiferent de limba vorbită sau cetățenie, să beneficieze de anumite garanții prevăzute de Convenția Europeană a Drepturilor Omului, de Declarația Universală a Drepturilor Omului, documente pe care atât Rusia, cât și R.Moldova le-au semnat și s-au obligat să le respecte.

– În activitatea dvs. de zi cu zi lucrați cu oameni din toate categoriile sociale. Care este spiritul civic al acestora, cum privesc aceștia problema reunificării sau a soluționării acestui conflict ?

Ion Manole: În primul rând în regiunea transnistreană au rămas foarte puțini oameni care cred în spiritul legii, care cred în competența autorităților noastre constituționale, care cred în legile internaționale. Deși formal au toate drepturile garantate, în realitate sunt ostatici de 20 de ani, nimănui nu-i pasă sau cel puțin nu i-a păsat până acum. Toată lumea monitorizează, însă dacă am cere un raport foarte bine documentat care ar corespunde tuturor cerințelor, nimeni nu-l are. Nici o structură internațională nu a fost capabilă să facă o evaluare competentă în această regiune. Nici autoritățile constituționale nu au fost capabile să schițeze un tablou clar al situației de acolo, nu au reușit să elaboreze o strategie clară pentru apărarea populației. Dimpotrivă, cei care au îndrăznit să ceară ajutorul autorităților de la Chișinău, sesizând anumite fărâdelegi comise de administrația ilegală de la Tiraspol, au avut de suferit dublu. De multe ori, funcționarii de la Chișinău le închid ușa în față, motivând că nu dețin controlul asupra acestui spațiu, fără însă a înregistra, documenta sau examina elementar situația.

Avem constatate mai multe cazuri în care autoritățile statului încalcă Constituția și conlucrează cu structurile paramilitare

din stânga Nistrului. Ultimul caz l-am avut acum o lună, privind furnizarea anumitor informații cu caracter personal despre o persoană aflată în închisoare la Tiraspol, care așteaptă de fapt implicare și ajutor din partea Chișinăului, însă autoritățile au furnizat informații cu caracter confidențial despre membrii familiei lui (inclusiv un minor), date privind proprietățile acestuia, etc. A fost sensibilizată opinia publică, sesizată Procuratura Generală a R.Moldova și Guvernul. De obicei, victimele nu-și pot soluționa problemele la nivel național, astfel că instanța de la Strasbourg rămâne ultima lor speranță de a fi repuși în drepturi, a fi reabilitați sau a obține prejudicii. Avem impresia uneori că unii funcționari preferă ca victima să depună plângere împotriva statului pentru ca ei să fie lăsați în pace.

– Apropo de cazuri concrete. Am citit recent despre cazul tânărului Alexandru Bejan, acuzat de terorism. Asociația Promo-Lex monitorizează acest incident, ce puteți să ne spuneți despre acest dosar ?

Ion Manole: Juriștii noștri se acupă de cazul acestui minor, care este persecutat prin diferite mijloace, inclusiv prin intentarea unui dosar. Ca să înțelegeți mijloacele la care recurg exponenții regimului de la Tiraspol pentru a impune frica în rândul cetățenilor sau a-i înstrăina de malul drept al Nistrului, voi veni cu un exemplu. Prin 2004 am citit într-un ziar de la Tiraspol, critici dure ale opoziției de pe atunci la adresa lui Smirnov. Ei susțineau că Smirnov a comis o crimă împotriva “statului transnistrean” atunci când a atacat școlile de limba română din regiune. Potrivit opoziției de pe atunci „este greșit să ataci școlile, atrăgând astfel norii și furia comunității internaționale, mult mai eficient ar fi să se recurgă la niște mijloace mai subtile pentru a lichida aceste instituții de învățământ. Dacă s-ar crea condiții insuportabile pentru copii, părinți și profesori, în scurt timp numărul lor se va micșora și școlile vor dispărea de la sine și se vor închide, iar această problemă va dispărea

în mod natural, fără a atrage atenția asupra acestui lucru”. Eu bănuiesc că la ora actuală Tiraspolul aplică această strategie. Deși încearcă să transmită un mesaj de deschidere pentru Chișinău, în realitate Tiraspolul își consolidează pozițiile. Instituțiile de învățământ din regiune se confruntă cu aceleași probleme și cu aceleași provocări. Astfel, problema școlii din Grigoriopol nu a fost rezolvată, începând din nou în exil un alt an de învățământ (al 10-lea deja). Liceul „Evrica” din Râbnița își desfășoară activitatea în sediul unei foste grădinițe, fără condițiile necesare unui proces educațional complet. Nici Liceul „Lucian Blaga” din Tiraspol nu are condițiile minime pentru procesul educațional și de instruire (amintim că administrația școlii a câștigat acum câțiva ani un proiect în valoare de cca 100 mii de dolari, oferit de Guvernul Japoniei pentru reabilitarea și reconstruirea clădirii, însă administrația locală de la Tiraspol a creat obstacole, astfel că banii au fost pierduți, iar copii și acum studiază în condiții inadecvate).

– S-a vehiculat prin presă înaintea vizitei cancelarului Merkel un posibil plan de federalizare. Se ia în calcul și o astfel de soluție?

Ion Manole: În condițiile în care nu avem soluții sau strategii proprii, oricine poate veni cu propuneri. Dacă Chișinăul ar fi arătat grijă și protecție față de orice individ, rezident sau nerezident al regiunii transnistrene, situația ar fi fost cu totul alta.

– O altă problemă este înlocuirea forțelor pacificatoare cu forțele OSCE..

Ion Manole: Acest format trebuie schimbat. La această concluzie noi am ajuns încă în 2005, când am fost implicați într-un incident la podul de la Vadul lui Vodă, unde am fost opriți și s-a încercat să ni se rețină filmul din aparatul de fotografiat. Am realizat de atunci că aceste forțe sunt distructive și nu fac altceva decât să apere și să consolideze

regimul ilegal de la Tiraspol.

- În ultima perioadă a fost reanimat procesul de negocieri în formatul 5 plus 2. Din declarațiile făcute de părțile implicate în dialog reiese faptul că se fac pași concreți pentru decongestionarea acestei probleme. Care ar fi în viziunea dvs. o soluție eficientă pentru rezolvarea definitivă a conflictului transnistrean ?

Ion Manole: Ne păstrăm o doză mică de speranță că în urma ultimelor negocieri închise și netrasparente în formatul 5 plus 2 lucrurile ar putea să se miște într-o direcție bună. Însă totodată vreau să întreb ce negociază ei sau ce poate negocia un stat cu un regim instituit ilegal ? Problema este că autoritățile constituționale n-au înțeles ce au de făcut în această problemă. Impresia noastră este că autoritățile de la Chișinău întotdeauna au așteptat eforturi și acțiuni din partea partenerilor străini, atât din partea Rusiei, cât și a Occidentului, crezând că cineva le va mătura casa sau le va face ordine în curte. Însă această abordare e greșită, dacă nu cunoști realitatea, dacă nu te implici în rezolvarea problemelor oamenilor, nu poți percepe situația în ansamblu și respectiv nu ai cum să vii cu soluții. Aici aș da drept exemplu cazul polițistului Ursu, care se află în închisorile de la Tiraspol de câțiva ani. Întrebarea mea este cum de s-a ajuns ca în orașul Tighina, (unde în urma acordului încheiat în 1992 controlul este efectuat de ambele "părți" (atât de forțe ale poliției constituționale, cât și ale structurilor paramilitare), ca poliția constituțională să permită să ,,aresteze,, un polițist, să-l condamne și să-l țină ostatic în închisoare timp de câțiva ani deja? Dacă un polițist nu poate fi apărut de autoritățile statului, atunci care ar fi gradul de garanție și securitate pentru alte persoane ? Chișinăul trebuia să ceară respectarea Acordului moldo-rus din 21 iulie 1992 la fiecare sesiune a Comisiei Unificate de Control (structură creată pentru zona de securitate) care au loc în fiecare zi de joi. Din lipsa de interes a Chișinăului

toate aceste subiecte au fost ignorate și situația în 20 ani s-a degradat foarte mult... Propunerile noastre sunt considerate radicale, ceea ce nu e corect pentru că în tot ce ține de respectarea drepturilor omului nu e nimic radical. Drepturile omului nu sunt și nici nu pot fi subiect al negocierilor, ele trebuie respectate necondiționat. Potrivit Constituției și normelor dreptului internațional, pe teritoriul R.Moldova, inclusiv în raioanele de est, drepturile și libertățile omului sunt garantate tuturor persoanelor.

Putem spune cu certitudine că toți circa 500 de mii de cetățeni locuitori din această regiune sunt discriminați în raport cu cei din dreapta Nistrului. De 21 de ani, peste jumătate de milion de oameni nu au acces la justiție, nu beneficiază de protecție socială. Avem cazuri în care cei care se adresează pentru indemnizații pentru copii sau pensii de vârstă sunt îndemnați să le ceară de la Tiraspol, probabil pentru a face economie la buget. Sunt oare oamenii de dincolo de Nistru o povară pentru bugetul țării? Chiar dacă sunt, autoritățile nu au dreptul să procedeze astfel, însă deocamdată realitatea este alta. Indiferența și ignoranța majorității funcționarilor face ca râul Nistru să separe și mai mult cetățenii aceluiași stat, ideea de reîntregire teritorială să rămână doar un vis, iar drepturile omului să fie asigurate și garantate în dependență de domiciliul victimei...

A consemnat, Lucia Coroiu

sursa: powerpolitics.ro

Răpiți, întemnițați și torturați de miliția transnistreană

Zeci de cetățeni ai Moldovei sunt răpiți în fiecare an, la ei acasă, de miliția și securitatea regimului nerecunoscut de la Tiraspol, încarcerati, umiliți, ținuți în condiții inumane și judecați pentru crime pe care nu le-au săvârșit. Cazurile de răpire și tortură, din păcate, deși s-au întezit în ultimii ani, nu mai miră și nici nu mai mișcă pe nimeni. Doar rudele victimelor, distruse de frică și durere, fac eforturi, de multe ori supraomenești, și sacrificii pentru a-i scoate pe cei dragi din gulag-urile transnistrene.

Cum e să fii răpit de acasă și dus peste Nistru, încarcerat și torturat, în instituții, după pereții cărora niciun un drept nu mai funcționează, a simțit-o pe pielea proprie Ion Macari, un tânăr de 20 de ani, din satul Lipceni, raionul Rezina, care, zilele trecute, a revenit acasă, după ce a stat opt luni în arest la miliția transnistreană.

Calvarul tânărului a început la 28 noiembrie 2011. În acea zi Ion se afla la muncă pe deal. Cineva i-a transmis că este căutat și așteptat la primăria din sat. S-a urcat în Niva tatălui său și a venit la primărie. Acolo, în prezența polițistului de sector Vasile Băcilă, persoane necunoscute l-au somat să între într-o mașină cu numere de înmatriculare transnistrene, după care a fost transportat peste Nistru, la Camenca, localitate aflată sub jurisdicția regimului separatist de la Tiraspol. Tânărul nu avea la el nici măcar buletinul de identitate. A fost dus și închis la comisariatul de miliție din Camenca. După cum avea să afle soția sa, Elena, mai târziu, când i s-a permis întrevederea cu soțul, acestuia i se incrimina un furt, care s-a produs la Camenca cu un an și jumătate în urmă. Ion Macari spunea că nu avea treabă cu acest

furt. La miliție era interogat zilnic în limba rusă pe care Ion n-o prea știa bine și silit, sub diferite presiuni, să recunoască furtul. Ion spunea la scurtele întrevederi pe care le avea cu rudele că este forțat să semneze documente, procese verbale.

Complicitatea polițiștilor moldoveni

Reporterii Centrului de Investigații Jurnalistice împreună cu colegii de la publicația Cuvintul din Rezina au urmărit cazul acesta de la început, mai ales că tânărul de la Lipceni a fost sechestrat de miliția transnistreană în plină zi, din partea dreaptă a Nistrului, și nu fără concursul reprezentanților poliției, care, de fapt, trebuia să-l apere (!). Elena Macari și Victor Leșan, fermier din partea locului, ne-au povestit că „operațiunea” ar fi fost mediată, după cum aveau să afle, de responsabili de la poliția din Rezina, care i-ar fi telefonat șefului de post din satul Lipceni, spunându-i că vor veni niște oameni să caute o persoană și ei trebuiesc ajutați. Polițistul de sector de la Lipceni, Vasile Băcilă, la rândul său, neagă că ar fi fost în complicitate cu milițienii tranistreni la răpirea lui Ion Macar. El spune că nu ar fi văzut nimic rău în faptul că milițienii, care “s-au legitimat”, vroiau să discute cu un tânăr din sat pe care îl bănuiau de implicarea în mai multe furturi comise în partea stângă a Nistrului. „Eu l-am chemat pe Ion și i-am lăsat să vorbească, căutându-mi de treburile mele. Iar când m-am întors la primărie nici ei, nici Ion nu mai erau”, spune Vasile Băcilă. Întrebat cum cei din Camenca au putut să treacă peste Nistru un om arestat, fără nici un document, șeful de post a spus: „Ei aveau legitimații”.

Dosar penal de ochii lumii

Rudele lui Ion Macari au depus o plângere la Procuratura din Rezina. Solicitat de noi, Igor Negrean, procuror la Procuratura Rezina, ne-a relatat că, în baza petiției primite de la Elena Macari, la 23 ianuarie 2012 a fost pornită

urmărirea penală pentru “răpirea unei persoane săvârșită de către mai multe persoane” și “excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu” de către persoane cu funcții de răspundere. „În cadrul anchetei s-a stabilit cu certitudine că, pe data de 28.11.2011, Macari Ion Grigore a fost luat din s. Lipceni, unde se afla, de către un grup de persoane necunoscute, presupuși colaboratori ai miliției r.m.n. (or. Camenca), care l-au transportat peste punctul vamal Sănătăuca, privându-l de libertate sub pretextul tragerii la răspundere penală. Urmărirea penală a mai stabilit că acțiunile milițienilor din or. Camenca au fost coordonate cu persoane ce dețin funcții în cadrul Comisariatului Raional de Poliție Rezina”, se menționează în răspusul pe care l-am primit de la Procuratura din Rezina.

Deși a trecut mai mult de jumătate de an, ancheta procurorilor trenează. Scuza reprezentanților organelor de drept, devenită retorică deja, este că “din cauza lipsei de colaborare cu organele de drept din stânga Nistrului, urmărirea penală se desfășoară cu mari dificultăți”. Nedumerirea rudelor la răspusul procurorilor este mare: “Adică, atunci când sunt încălcate drepturile omului, colaborare există, fie și neoficială, iar când trebuie cineva să fie tras la răspundere, nu mai este colaborare”.

Solicitat să comenteze cazul și acțiunile șefului de post din Lipceni, comisarul CRP Rezina, Valeriu Prodan, a dat un răspuns sec: „Pe faptul complicității în cazul dat a ofițerului operativ de sector a postului de poliție Lipceni, la moment este inițiată o anchetă, în cadrul căreia se vor stabili toate circumstanțele”.

Avocatul Parlamentar, Anatolie Munteanu, care este și directorul Centrului pentru Drepturile Omului, spune că “reținerea pe teritoriul din partea dreaptă a Nistrului a cetățenilor moldoveni și transferarea lor în custodia organelor de drept din regiunea aflată sub controlul administrației de la Tiraspol, unde oamenii sunt torturați și

supuși relelor tratamente, iar organele de drept ale R.Moldova nu au acces să monitorizeze aceste cazuri, constituie o încălcare gravă a legislației și a drepturilor omului”. În asemenea cazuri organele de drept trebuie să demareze anchete și să tragă la răspundere persoanele care se fac vinovate, a precizat Anatolie Munteanu.

Zilele trecute am aflat că Ion Macari a fost judecat, dar ulterior a fost lăsat în libertate. Libertatea, însă, după cum au lăsat să se înțeleagă unii consăteni de ai săi, cu care am discutat recent, l-a costat scump. După ce a revenit acasă, Ion Macari, ca și membrii familiei lui, supărați pe autorități, că i-au lăsat singuri față în față cu mașinăria “justițiabilă” de la Tiraspol, au refuzat să mai facă declarații.

Predați miliției transnistrene

Cazul lui Ion Macari însă nu este singurul de acest gen. Avocații Promo_LEX spun că în ultimii ani mai mulți cetățeni ai Moldovei au fost sechestrați cu concursul polițiștilor moldoveni și predați organelor neconstituționale din regiunea transnistreană. De exemplu, Oleg Filin din Chișinău a fost luat de acasă, potrivit datelor Promo-LEX, de reprezentanții Comisariatului de Poliție Ciocana, la 25 martie 2009 și predate miliției de la Tiraspol. El a fost condamnat la 8 ani de închisoare cu confiscarea averii. De atunci este deținut în închisoarea de la Hlinaia.

Soarta unui alt tânăr este și mai tristă. Vasile Fricățel din satul Telița, Anenii-Noi, a fost arestat la 9 septembrie 2011, după cum spun rudele, de polițiști moldoveni. Bărbatul a fost bătut și transportat cu luntrea peste Nistru, apoi predat miliției transnistrene. Acolo a fost torturat ca să recunoască comiterea unui furt de vite. O perioadă Vasile Fricățel a fost închis la Hlinaia, după care ar fi fost eliberat, însă acasă nu a revenit. De un an rudele nu știu nimic de el. Ele spun că au cerut organelor de drept tragerea la răspundere a celor

care l-au sechestrat pe Vasile Fricățel, dar acestea nu au putut identifica vinovații.

Polițist moldovean arestat de miliția transnistreană

Polițistul de sector din raionul Ștefan Vodă Alexandru Ursu de trei ani se află în închisoarea de la Tiraspol. El a fost condamnat la 15 ani de închisoare de judecătoria din Bender, pentru că ar fi falsificat actele la procurarea unui apartament în orașul Tighina. Asta în situația în care documentele au fost legalizate la un notar din Tighina, apartamentul fiind înregistrat pe numele tatălui său Timofei Ursu, iar numele lui Alexandru nu figura în acte(!). Tatăl lui Alexandru, Timofei Ursu, spune că motivul real al arestului este faptul că băiatul său era polițist în organele de drept moldovenești: "Mi s-a spus în față acest lucru și lui Alexandru i-au spus că rînd pe rînd îi vor închide pe toți". Pentru că soția sa lucra la Tighina, Alexandru a hotărât să-și cumpere locuință acolo. Timp de doi ani nu au avut probleme, polițistul făcând naveta zilnic către Ștefan Vodă. A fost reținut pe drum, la 29 iulie 2009, în când se întorcea acasă. În izolatorul miliției din Bender a fost torturat până și-a pierdut cunoștința. Ulterior a fost forțat să-și înstrăineze apartamentul în contul presupusului prejudiciu material cauzat de el. Întâmplător sau nu, dar locuința a ajuns în proprietatea unuia dintre milițienii care l-au arestat.

Din momentul reținerii, părinții nu și-au văzut băiatul timp de doi ani și jumătate, perioadă în care au bătut la toate ușile la care au putut în încercarea de a-și elibera copilul. Fără rezultate. "La toți am fost și peste tot mi se spunea că „nu putem colabora, nu ne primesc”. Am vrut să intrăm la Filat, deja patru luni de zile avem, nu putem intra. Ni s-a spus să mergem la Tiraspol și acolo o să căutăm dreptate, pentru că ei nu pot colabora cu transnistrenii. Nici nu ne-au permis să intrăm la Filat, să ne întâlnim sau să-i spunem ceva. Ne gândim că dacă nu reușim nimic, ne rămâne să protestăm lângă Ștefan cel Mare". Ba mai mult, într-o discuție

cu un oficial de la Ministerul de Interne, al cărui colaborator este Alexandru Ursu, tatălui său i s-a replicat că ar trebui să spună "mulțumesc" pentru faptul că Alexandru "nu a fost concediat din organe pentru absență nemotivată de la serviciu" (!). Părinții sunt îngrijorați de soarta lui Alexandru, pentru că sănătatea i s-a înrăutățit din cauza tratamentului la care este supus și a condițiilor în care este deținut. La 22 ianuarie anul current Alexandru Ursu a suportat un atac de cord. Tânărul a fost vizitat doar odată de un medic care i-a administrat o injecție. Soția sa, însăcinată la momentul reținerii, a născut un băiețel, care acum crește fără tată. Ion Manole, directorul Promolex, organizație pentru drepturile omului, care monitorizează cazul lui Alexandru Ursu, spune că autoritățile care negociază cu regimul de la Tiraspol trebuie să insiste ca persoanele care s-au adresat către autoritățile constituționale să beneficieze de anumite drepturi și chiar să fie cercetate de către organele de drept ale Moldovei: "Să admitem că există anumite fapte ce ar demonstra vinovăția acestei persoane. În cazul de față, mai ales că presupusa faptă a fost săvârșită pe teritoriul orașului Tighina, ar trebui implicate autoritățile constituționale împreună cu regimul de la Tiraspol, ar trebui investigată minuțios situația acestui tânăr, iar în cazul în care este vinovat el trebuie dat autorităților constituționale pentru a fi judecat și pentru a răspunde în fața legii". Alexandru Ursu a reclamat încălcarea drepturilor sale la CEDO.

Răpit de la liceu

Alexandru Bejan, elev la Liceul Teoretic "Lucian Blaga" din Tiraspol, de aproape doi ani este terorizat de MGB-ul transnistrean, așa-zisul minister al securității. El a fost luat cu forța chiar din incinta liceului, la 29 februarie 2012, de către doi ofițeri ai securității transnistrene. La securitate a fost obligat să scrie un autodenunț și să-și recunoască vina în săvârșirea unor „acte de terorism”. I s-a

prezentat o expertiză grafologică care ar fi demonstrate că băiatul ar fi autorul unei amenințări cu caracter terorist. În luna iunie lui Alexandru i-a fost înaintată acuzarea de „denunțare mincinoasă a actelor de terorism”, el riscând să petreacă 3 ani în temnițele ilegale din regiunea transnistreană. Băiatul s-a arătat nedumerit în legătură cu faptul că figurează pe lista de suspecți a securității transnistrene: “Nu înțeleg de ce am figurat pe lista lor și nici rezultatele expertizei nu știu de unde s-au lua, pentru că nu am scris nicio scrisoare de amenințare niciodată”. El și-a amintit că în 2009, când venise la studii în Tiraspol a avut un incident. O cunoștință de-a sa s-a bătut cu un locuitor, iar Alexandru atunci a fost reținut să depună mărturii. În 2011 și anul acesta, mai mulți minori din Tiraspol, aflați în evidența miliției locale, au fost supuși intimidărilor și impuși să transcrie texte necunoscute pe foi separate. Juristul Alexandru Zubco de la Promolex spune că la audierea elevului, care era minor, nu s-a ținut cont de standardele internaționale privind justiția juvenilă: “Bejan este o altă victimă a serviciilor de securitate de la Tiraspol. Aceste acuzații de terorism aduse unui elev al Liceului român de la Tiraspol urmăresc scopul de a face presiuni și a ține în frică școlile cu predare în grafie latină din regiunea transnistreană”.

Arestată în locul mamei sale

Elena Dobrovițcaia, o tânără de 20 de ani din Tighina, a fost luată ostatec de către separatiștii transnistreni. Ea a fost arestată pentru simplul motiv că mama sa, Zinaida Ciuhnenco, nu se prezenta la organul de miliție, unde era citată în legătură cu un dosar mai vechi legat de un accident rutier, cu care o șantajau de ceva timp milițienii. Tanara, care era însărcinată la acel moment, a fost eliberată la o săptămână, după ce au intervenit mai multe organizații pentru drepturile omului. Calvarul prin care a trecut Elena Dobrovițcaia în cele câteva zile cât s-a aflat în izolatorul comisariatului de

miliție din Tighina, unde nu este aerisire și nici lumină, este greu de descris.

A devenit suspect pentru că vorbea mai multe limbi străine

Și familia unui alt tânăr din Tiraspol a trecut printr-un calvar după ce băiatul lor, Boris Mozer, la 21 de ani, a fost arestat și judecat, pentru o presupusă fraudă la o companie de telefonie unde lucra, ca manager de vânzări. Natalia Mozer, mama tânărului, ne-a povestit că li s-a cerut să restituie presupusa pagubă încă înainte de procesul de judecată. Părinții s-au văzut nevoiți să vândă apartamentul și automobilul, ca să adune suma pretinsă, dar între timp dauna revendicată a crescut: "Ne telefona acasă, în repetate rânduri, seful de pază de la companie. Și ne tot întreba: când o să restituți banii, când ne vedem banii înapoi? Și atunci am vândut apartamentul. După care am mai împrumutat de la o prietenă din Chișinău trei mii de euro". Cu toate acestea, Boris Mozer a fost judecat și timp de 3 ani ținut în condiții inhumane la închisoarea din Hlinaia. Părinții, ajutați de rude au "plătit" enorm de mult ca să-și scoată feciorul. "Am dat totul, pentru că ne temeam că nu-l vom scoate viu de acolo. Ei aproape că l-au distrus. După eliberare, mai mult de un an s-a aflat în tratamente și cu greu l-am pus pe picioare. Ne-am temut real că o să-l pierdem", își reamintește printre lacrimi Natalia Mozer. Acum Boris se află peste hotare. Părinții, de teamă pentru viața copilului, nici nu vor să spună unde se află acesta. Împreună cu alte mame ale căror copii au devenit victime ale regimului de la Tiraspol, Natalia Mozer a fondat anul acesta o asociație obștească Mamele pentru drepturile omului, care și-a propus să lupte pentru repunerea în drepturi a cetățenilor supuși torturii și tratamentelor inumane de către regimul separatist din regiunea transnistreană. Cazul lui Boris Mozer este pe rol la Curtea Europeană pentru Drepturile Omului.

Închis pentru a-i fi preluată afacerea

Vitalie Eriomenco este de baștină din orașelul Ștefan Vodă. A început să facă afaceri încă de tânăr, apoi și-a dezvoltat în regiunea transnistreană o rețea de brutării și, întrucât afacerea mergea bine, a trecut cu traiul în Slobozia, localitate din stânga Nistrului. A fost luat în noaptea de 29 martie 2011 de acasă și de atunci stă încarcerat la Tiraspol. Soția sa și cei doi copii au fost nevoiți să fugă în aceeași noapte, ajutați de prieteni, la Chișinău. Nu au luat din casă nici un capăt de ață și nici nu au mai putut recupera ceva. Părinții lui Alexandru, ambii în etate, nici nu mai știu unde să meargă după ajutor. Procesul de judecată e pe rol, el fiind acuzat de furt în proporții deosebit de mari. Rudele și prietenii spun însă că Vitalie este victima unor scenarii puse la cale încă de administrația Smirnov împotriva oamenilor de afaceri moldoveni, dar nu fără concursul unor funcționari din structurile de stat ale R.Moldova. Numai în 2010 – 2011 mai mult de 10 oameni de afaceri au fost arestați de regimul de la Tiraspol. Familia lui Vitalie afirmă că arestul s-a făcut cu scopul de a-i fi preluat businessul, iar cei implicați sunt cetățeni ai R.Moldova. Sora lui Vitalie, Ala, ne-a declarat că deși nu există nicio probă la dosar care ar dovedi vinovăția lui Vitalie, procesul continuă, el fiind supus unor presiuni enorme. “Acolo, dincolo de condițiile inumane în care este deținut, asupra lui se fac presiuni pentru a-l demoraliza, a-i distruge personalitate, demnitatea. El este bolnav, dar nu are acces la serviciile medicale”, ne spune îngrijorată sora lui. Ea se arată indignată de faptul că deși s-a adresat avocaților parlamentari cu rugămintea de a interveni, aceștia i-au răspuns la fel cum au răspuns și așa-ziii apărători ai drepturilor omului din Transnistria. În august 2011, Eriomenco a depus o cerere la CEDO, reclamând privarea ilegală de libertate, tortură și tratamente inumane. Curtea a dispus examinarea în mod prioritar a cauzei respective.

MAI transmite Tiraspolului date personale despre cetățenii moldoveni

Acum o lună, familia lui Vitalie Eriomenco a acuzat public autoritățile moldovenești de complicitate cu regimul de la Tiraspol și de furnizarea datelor cu caracter personal despre membrii familiei sale care locuiesc în partea dreaptă a Nistrului. Ministerul de Interne al R.Moldova a transmis, la solicitarea organelor judiciare transnistrene, informații despre 6 cetățeni ai R. Moldova, printre care Eriomenco Vitalie, privat ilegal de regimul de la Tiraspol. La 22 decembrie 2011 așa-zisul șef provizoriu al direcției anticorupție de la Tiraspol, A.V. Mejinschii, a adresat colonelului de poliție Gheorghe Tretiacov un demers prin care a solicitat informații în privința lui Vitalie Eriomenco și membrii familiei acestuia. În mai puțin de o lună, Tretiacov a expediat la Tiraspol materiale pe 9 file, care conțin date cu caracter personal a șase cetățeni ai R.Moldova. Mai multe ONG-uri pentru apărarea drepturilor omului au sprijinit apelul și au cerut public, la 25 iulie, sancționarea șefului Direcției Poliție Criminală din cadrul MAI, Gheorghe Tretiacov, pentru că a pus la dispoziția organelor pretinse de drept din regiunea transnistreană informații despre cetățenii moldoveni, și a directorului Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Vitalie Paniș, învinuit că mușamalizează acțiunile lui Tretiacov.

La 29 mai și 9 iulie, membrii familiei Eriomenco au sesizat Centrul pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, solicitând intervenția acestui organ de stat în apărarea drepturilor lor la protecția datelor cu caracter personal și pedepsirea persoanelor vinovate de transmiterea informațiilor personale în adresa unei entități ilegale și anticonstituționale din stânga Nistrului. Directorului instituției Vitalie Paniș a răspuns petiționarilor că nu au fost admise încălcări, deoarece transmiterea actelor cu caracter personal în adresa „autorităților din stânga Nistrului” are temei juridic datorită Acordurilor încheiate în 1999 și 2001, între MAI și conducerea organelor afacerilor interne de la Tiraspol (!). Aceasta în situația în care încă

în anul 2005 Curtea de Apel Chișinău a declarat nule acordurile la care face trimitere Vitalie Paniș (!).

„Sarcina MAI este de a-și proteja proprii cetățeni. Din corespondență reiese că funcționarii de la Interne pun în pericol viața, sănătatea, siguranța și proprietatea propriilor cetățeni, transmitând informații structurilor pe care, de fapt, le consideră ilegale. Reiese că aceste informații au fost transmise în baza unor înțelegeri reciproce. Chiar dacă datele ar fi fost transmise în baza unor acorduri, oricum este ilegal. Orice document contrar Constituției este nul”, a comentat Alexandru Zubco, juristul Promo-LEX.

Colonelul Tretiacov, citat de portalul Moldova.org, a declarat că angajații MAI „au admis o greșeală tehnică în antetul scrisorii”. „Nu am recunoscut în niciun fel legitimitatea celor de la Tiraspol. Eroarea a fost în antet, în rest colaborăm în baza unor acorduri, doar la capitolul combaterea criminalității. Suntem în afara politicului”, s-a apărat colonelul. Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a catalogat conținutul declarației societății civile ca nefondat și subiectiv.

Necesitatea documentării tuturor încălcărilor legii

Procuratura Republicii Moldova are câteva subdiviziuni teritoriale care au sarcina să apere drepturile cetățenilor din localitățile aflate sub jurisdicția administrației de la Tiraspol. Procuratura raionului Dubăsari își are sediul în satul Ustia, localitate aflată în partea dreaptă a Nistrului. Cea de-a doua subdiviziune se află în municipiul Tighina, iar pentru raionul Grigoriopol funcționează o instanță judecătorească, cu un singur judecător, care își are sediul în Judecătoria Centru din Chișinău. În ce măsură aceste instituții își pot onora obligațiunea de a proteja drepturile cetățenilor din această regiune? Procurorul raionului Dubăsari, Valentina Bradu spune că la modul practic este imposibilă instrumentarea dosarelor în teritoriul controlat de

autoritățile transnistriene. Colaboratorii organelor de drept ale Moldovei sunt arestați și umiliți de miliția transnistreană și, uneori, ei înșiși au nevoie de protecție. Din această cauză, până acum, nici unul din dosarele pornite în care erau vizați factori de decizie din regiunea transnistreană nu a ajuns în judecată. „Pentru a investiga cazurile, suntem obligați să ne deplasăm prin acele posturi vama, unde ei, fiind convinși că sunt stăpâni, își permit diverse abuzuri”, spune Valentina Bradu. Mulți dintre figuranții dosarelor intentate – milițieni, anchetatori, procurori sau judecători din Transnistria care și-au uzurpat calități oficiale, cum spune legea – au și cetățenia Republicii Moldova. Prin urmare, teoretic, ar putea fi emise mandate de arest internațional pe numele lor. Numai că la modul practic nimeni nu s-ar încumeta să aplice această procedură, pentru că ar urma reacții previzibile din partea Tiraspolului, precizează procurorul.

Procuratura Tighina se află, încă din anul 1992, în aceeași clădire cu miliția transnistreană. Milițienii înregistrează riguros fiecare vizită la organele de drept moldovenești. Procurorii moldoveni ocupă cinci birouri în clădirea Comisariatului. Tot acolo se află și comenduirea Bender. “În 92 când ne-au dat birouri, parcă special au împărțit, peste un birou două este câte un birou două de-a miliției din Bender. La intrare este un post din 3 persoane: un militar, un polițist și un milițian. Ei fixează cine a venit, la cine a venit, datele de pașaport. Din această cauză oamenii au frică și se adresează rar la noi, dar în cazul plângerilor întemeiate, am deschis dosare”, ne declară Ion Tcaci, procuror de Tighina. Unul din cazurile pe care Procuratura Tighina a pornit dosar penal ține de un tânăr care a fost răpit de reprezentanții MGB-ului, dus la Nistru, unde i s-a pus pistolul la cap, cerându-i-se ultimativ să plece din regiune, în caz contrar era amenințat că va fi împușcat. Procurorii recunosc că chiar dacă sunt pornite dosare penale, la modul practic este imposibil să fie duse la bun sfârșit.

Dreptul de a se adresa organelor constituționale ale R.Moldova

ONG-urile care monitorizează situația privind drepturile omului în regiunea transnistreană susțin că în mare parte cetățenii din stânga Nistrului nici nu știu că au dreptul să se adreseze la organele constituționale ale Moldovei din regiune. Ion Manole, directorul Promo-LEX, afirmă că autoritatea organelor constituționale ale Moldovei în stânga Nistrului nu este una bună, pentru că pe parcursul anilor acestea “nu prea au dorit sau nu au făcut nimic pentru examinarea concretă a fiecărui caz, de multe ori oamenii alegându-se doar cu un refuz”. El se declară convins că toate cazurile de încălcare a drepturilor omului în stânga Nistrului trebuie să fie încadrate în dosare, chiar dacă făptuitorii astăzi nu pot fi trași la răspundere penala. În schimb, aceste dosare instrumentate, potrivit normelor legale, se vor constitui într-un material probatoriu greu de contestat în timpul negocierilor în problema reglementării transnistrene sau în discuțiile cu diplomații și misionarii străini.

Avocații organizației se arată îngrijorați de numărul alarmant de mare de persoane închise în penitenciarele din regiunea transnistreană. Dacă în 19 penitenciare din dreapta Nistrului sunt deținute ceva mai mult de 6 mii de persoane, apoi în doar 3 penitenciare din autoproclamata republică nistreană sunt închiși peste 3 mii de oameni. Majoritatea celor deținuți își ispășesc pedeapsa în baza unor sentințe emise de autorități nerecunoscute, documente ce nu pot fi considerate legale, susține Manole.

Multe dintre rețineri și condamnări se fac pe acuzații neîntemeiate, mai mult cu scopul de a intimida oamenii pentru faptul că sunt moldoveni și pentru a stoarce bani de la rudele lor, spune Manole: “Am întâlnit cazuri, când persoanele au fost arestate și condamnate pentru simplul fapt că aveau bani, proprietăți sau afaceri profitabile. Avem informații că unii au plătit bani grei pentru a fi scoasă persoana din închisoare. Invocarea unor așa zise crime gen terorism,

trădare de așa-zisa patrie, sau spionaj este cea mai ușoară metodă de intimidare a populației. Prin astfel de incriminări, populația devine mult mai atentă la ceea ce spune, la ceea ce face și situația convine regimului pentru a-și menține influență și a menține frica, spaima în rândurile populației”.

Experții de la Promo-LEX atestă totuși o creștere a numărului de sesizări de la cetățenii din localitățile aflate sub jurisdicția administrației de la Tiraspol. Ei presupun că își face efectul mediatizarea unor cazuri de rezonanță, cum ar fi cel al jurnalistului Vardanean și al inspectorului fiscal Ilie Cazac.

Sursa: [Centrul de Investigații Jurnalistice](#)

Evenimentele de la Bălți: Primăria a favorizat contramanifestanții

Acțiunile organizatorilor au încurajat acțiunile agresive și mesajele xenofobe. Acțiunile poliției, în general profesionale, încă mai necesită îmbunătățire, în special la capitolul protecției întrunirilor și comunicării cu părțile implicate. Primăria Bălți a favorizat contramanifestanții.

Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CReDO), **Promo-LEX**, Centrul pentru Investigații Jurnalistice, organizații care au monitorizat evenimentele, concluzionează că, pe 05.08.2012, de facto, a avut loc o manifestare declarată a uniștilor și un marș pe un traseu modificat (str. Pușkin spre str. Sf. Nicolae). Concomitent, s-a desfășurat o contramanifestare, contrar declarației PSD, la care, la un

moment dat, au aderat PSRM, PPSD, Liga Tineretului Rus, Voievozii. Și PCRM a manifestat pașnic.

CreDO, **Promo-LEX** și CIN constată că decizia Judecătorei Bălți de a confirma dreptul manifestanților de a organiza întrunirea publică în baza Legii cu privire la întruniri, a Constituției RM și a art. 11 al Convenției Europene a Drepturilor Omului (CEDO), a fost una corectă.

Totodată, aceste ONG-uri constată că PSD a încălcat condițiile de organizare a întrunirii prin blocarea traseului desfășurării marșului unionist declarat legal; prin organizarea întrunirii într-un loc nedeclarat; asumarea rolului de încurajare publică a altercațiilor dintre localnici și participanții la contramanifestare împotriva manifestanților marșului unionist; participarea unor reprezentanți ai PSD în altercații împotriva manifestanților marșului unionist și justificarea ulterioară a altercațiilor și violențelor.

Primăria Bălți nu a acționat cu bună credință, a favorizat desfășurarea contraîntrunirii PSD contrar declarației. Contrar obligațiilor, conform legii cu privire la întrunirile publice, Primăria Bălți a demonstrat o poziție discriminatorie și părtinitoare, încălcând Legea cu privire la întruniri și Constituția.

Acțiunile poliției cu referire la blocarea contramanifestanților pe str. Independenței au fost adecvate situației create. Numărul polițiștilor și comportamentul lor tactic au descurajat violențele, oamenii legii contribuind la temperarea spiritelor și rezistând provocărilor. Totuși, poliția nu a comunicat adecvat public și individual cu organizatorii contramanifestației. Unii contramanifestanți au încălcat dreptul la întrunirea publică prin acțiuni violente și blocarea intenționată a traseului.

Acțiunile poliției au fost adecvate situației. Pe acest

segment, în cooperare cu administrația de la Bălți, s-au luat măsuri de asigurare a protecției manifestanților contra grupurilor pașnice, dar și a elementelor agresive, adunate pe partea cealaltă a carosabilului. Totuși, poliției i-a lipsit comunicarea publică și individuală cu organizatorii și unii contramanifestanți, prin care ultimilor să li se explice că încalcă dreptul manifestanților de a desfășura întrunirea publică. Tactica de negociere cu reprezentanții manifestanților a fost una corectă.

Acțiunile poliției la intersecția str. Puskin și Independenței, după decizia de schimbare a traseului marșului, deși au fost adecvate, au avut și carențe în implementarea practică. Nu a fost asigurată protecția deplină a manifestanților, era vizibilă incoerența acțiunilor polițiștilor, parcurgerea traseului modificat s-a soldat cu multe incidente și atacuri violente. Cordoanele de pe ambele părți ale coloanei erau ușor penetrabile de un număr mare de contramanifestanți care perpetuau acțiuni individuale agresive.

CreDO, **Promo-LEX** și CIN recomandă responsabilizarea Primăriei Bălți pentru lipsa de acțiuni în legătură cu neglijarea declarației prealabile a PSD. Primăria Bălți încalcă Legea cu privire la transparența procesului decizional și Legea accesului la informație prin privarea publicului de acces la informația pertinentă despre declarațiile depuse pentru ziua de 05.08.2012.

ONG-urile recomandă tragerea la răspundere a organizatorilor contramanifestației pentru nerespectarea propriei declarații, zădărnicierea desfășurării întrunirii declarate și legale, încurajarea acțiunilor agresive și pentru participarea la aceste acțiuni. Valorificarea deplină a documentărilor asupra persoanelor agresive și violente, inclusiv a instigatorilor la acțiuni de zădărniciere a întrunirilor publice pașnice.

Totodată, este necesară consolidarea capacităților poliției și

agențiilor polițienești în coordonarea efectivă a acțiunilor de asigurare a întrunirilor publice, Dezvoltarea deprinderilor de comunicare și negociere cu manifestanții și contramanifestanții.

sursa: zdg.md

Pacificatorul învinuit de omorului lui Vadim Pisari a fost dat în urmărire internațională

Autoritățile din Republica Moldova l-au anunțat în urmărire internațională pe Veaceslav Cojuhar, pacificatorul rus care este acuzat de decesul lui Vadim Pisari. Potrivit avocatului familiei Pisari, Alexandru Postică, Rusia anunță că desfășoară ancheta proprie pe acest caz, dar nu a recunoscut încă familia Pisari drept parte vătămată.

“Noi am expediat cereri autorităților Federației Ruse, prin care cerem să fim recunoscuți drept parte vătămată, dar nu avem încă niciun răspuns”, a declarat Alexandru Postică pentru Ziarul de Gardă.

Sursa citată menționează că, potrivit Procuraturii Generale, dosarul a fost, deocamdată, suspendat, pînă la apariția materialelor oportune: interogarea bănuțului și expertiza balistică a armei, ambele momente depinzînd de decizia Federației Ruse.

La rîndul său, viceprim-ministrul pentru reintegrare, Eugen

Carpov, a declarat că „există loc pentru mai bine în cooperarea dintre organele de anchetă de la Chișinău și de la Moscova”. “Avem promisiunea din partea autorităților ruse că acțiunile, pe care ei le întreprind în cadrul anchetei, vor fi finalizate, iar ulterior toate materialele vor fi puse la dispoziția noastră și vom continua lucrul împreună”, a spus Carpov.

Vadim Pisari, în vîrstă de 18 ani, a decedat, la 1 ianuarie 2012, după ce a fost împușcat pe podul peste Nistru de la Vadul lui Vodă de un pacificator rus.

sursa: noi.md , arena.md, zdg.md

MAI își toarnă cetățenii separatiștilor de la Tiraspol

Șefi de la Interne sunt acuzați că au furnizat așa-ziselor autorități din republica moldovenească nistreană, contrar legii, date personale despre familia lui Vitalie Eriomenco, deținut ilegal în stînga Nistrului. Asta în timp ce rudele bărbatului bat la ușile oficialilor de la Chișinău cărora le cer să-i ajute să-l elibereze.

Omul de afaceri Vitalie Eriomenco (43 de ani) a fost reținut de așa-zisele autorități din stînga Nistrului încă în martie 2011, fiind acuzat că a prejudiciat trei firme pe care le-a

fondat în orașul Slobozia, controlat de forțele separatiste. Bărbatul, împreună cu partenerul său de afaceri Victor Petriman a înființat combinatul de panificație, firma de producere a berii și cea de băuturi răcoritoare încă la începutul anilor 2000. Problemele lui Eriomenco au început după ce Petriman s-a plâns așa-zisei direcții de combatere a criminalității organizate și corupției de la Tiraspol, condusă de Andrei Mejinschi, fratele fostului director al Centrului Anticorupție de la Chișinău și ex-ministru de Interne, Valentin Mejinschi.

Victor Petriman l-a acuzat pe partenerul său că a furat circa 17 milioane de ruble transnistrene (1,7 milioane de dolari – n.r.). La rândul său, omul de afaceri a evitat să comenteze acest lucru. „Nu am făcut nimic”, ne-a tăiat-o scurt businessmanul.

„MAI A GREȘIT ÎN ANTET”

Deși rudele lui Vitalie Eriomenco au bătut la ușile mai multor oficiali de la Chișinău, răspunsul a fost același: „Nu putem identifica persoanele care l-au reținut”.

Paradoxal, șefii de la Interne au fost cât se poate de deschiși cu forțele separatiste atunci când li s-au cerut detalii despre părinții, copiii și frații lui Vitalie Eriomenco. „Pentru investigații, solicităm să ne prezentați informații despre viza de reședință, cazierul judiciar, bunurile pe care le dețin: case, apartamente, terenuri, firme etc.”, îi scria Mejinschi, la sfârșitul anului 2011, lui Gheorghe Tretiacov, șeful Direcției Poliție Criminală din cadrul MAI. Generos, Tretiacov i-a furnizat toate detaliile despre șase persoane, pe nouă pagini, folosind formula respectuoasă „Șefului Direcției de combatere a criminalității organizate și a corupției a Republicii Moldovenești Nistrene, Andrei Mejinschi”.

„A fost o lovitură pentru noi. Pe de o parte, le cerem polițiștilor să ne ajute și ne spun că nu au cum, pe de alta, ei sunt cei care raportează la Tiraspol informații despre

noi”, se arată contrariată Alla Gherman, sora lui Vitalie Eriomenco.

Între timp, mai multe ONG-uri u semnat o declarație comună în care semnalează că, furnizând informații despre cetățeni moldoveni, Tretiacov a săvârșit o gravă abatere de la lege. Societatea civilă a cerut să-i fie aplicată o sancțiune disciplinară. Gheorghe Tretiacov susține că angajații MAI „au admis o greșeală tehnică”. „Nu am recunoscut în niciun fel legitimitatea celor de la Tiraspol. Eroarea a fost în antet, în rest colaborăm în baza unor acorduri, doar la capitolul combaterea criminalității. Suntem în afara politicului”, s-a apărat colonelul.

„Sarcina MAI este de a-și proteja proprii cetățeni. Din corespondență reiese că funcționarii de la Interne pun în pericol viața, sănătatea, siguranța și proprietatea propriilor cetățeni, transmitând informații structurilor pe care, de fapt, le consideră ilegale. Nici Mejinschi, nici Tretiacov nu fac trimitere la vreun acord de colaborare. Reiese că aceste informații au fost transmise în baza unor înțelegeri reciproce. Chiar dacă datele ar fi fost transmise în baza unor acorduri, oricum este ilegal. Orice document contrar Constituției este nul”, a comentat Alexandru Zubco, juristul Promo-LEX.

A făcut trimitere la acorduri declarate nule

Declarația ONG-urilor l-a vizat și pe Vitalie Paniș, directorul Centrului pentru protecția datelor cu caracter personal, care ar fi mușamalizat abaterea lui Tretiacov. Într-un răspuns oficial, Paniș face trimitere la acordurile încheiate de Chișinău și Tiraspol, în 1999 și 2001, ambele fiind declarate nule în 2005. „Acuzațiile sunt nefondate. Cum să ne învinuiască dacă în baza sesizării noastre a fost pornit un control în privința colonelului Tretiacov?”, s-a întrebat Paniș. Șefii de la MAI nu au venit cu reacții. Nici fostul, nici actualul ministru de Interne nu au fost de găsit pentru a

spune dacă există o anchetă internă.

Sursa: Adevarul.ro/Moldova

Declarație de ONG-uri: Colonel de poliție recunoaște existența Transnistriei ca Stat

Mai multe ONG-uri pentru apărarea drepturilor omului se declară consternate de atitudinea neglijentă și incompetența profesională a unor conducători din cadrul Direcției Poliție Criminală a MAI, precum și ai Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

Astfel, asociațiile semnatare sesizează o gravă abatere comisă de către șeful Direcției Poliției Criminale, colonelul de poliție Gheorghe Tretiacov. Prin dispoziția colonelului de poliție Tretiacov Gheorghe a fost pusă la dispoziția unor entități ilegale și anticonstituționale din cadrul regimului secesionist de la Tiraspol informații cu caracter personal a unui cerc de șase persoane, printre care Eriomenco Vitalie, privat ilegal de regimul de la Tiraspol.

La 20 ianuarie 2012 colonelul de poliție Gheorghe Tretiacov a expediat în adresa organelor secesioniste de la Tiraspol materiale pe 9 file care conțin date cu caracter personal a șase persoane cetățeni ai Republicii Moldova. Între altele colonelul de poliție Tretiacov Gheorghe se adresează lui A.V. Mejinschi cu titulatura de șef al „УБОПик МВД Приднестровской Молдавской Республики”.

Mai mult, acțiunile colonelului Tretiakov Gheorghe sunt mușamalizate inclusiv de către directorul Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Vitalie Paniș, care fiind sesizat asupra abaterii respective a menționat că Centrul nu a identificat motive pentru intervenție cu acte de reacție, deoarece temei juridic pentru transmiterea actelor cu caracter personal în adresa „autorităților de drept din stânga Nistrului” au servit acordurile încheiate în 26 ianuarie 1999 și 20 iunie 2001, între MAI și conducerea „organelor afacerilor interne din stânga Nistrului”, asta chiar dacă acordurile respective au fost declarate nule încă din anul 2005.

Documentele menționate în declarație pot fi găsite pe pagina web a Asociației Promo-LEX www.promolex.md.

Sursa: Radioorhei.info

Un șef de Direcție de la MAI colaborează ilegal cu structuri din Transnistria?

Câteva Asociații pentru apărarea drepturilor omului cer sancționarea șefului Direcției Poliție Criminală din cadrul MAI, Gheorghe Tretiakov pentru că a pus la dispoziția Centrului Anticorupție din Tiraspol date cu caracter personal a 6 cetățeni ai R. Moldova.

De asemenea, directorul Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Vitalie Paniș este învinuit că mușamalizează acțiunile lui Tretiakov.

La 29 martie 2011, cetățeanul R. Moldova, Vitalie Eriomenco a fost privat ilegal de libertate de către poliția transnistreană. Așa-zisul șef interimar al Direcției Anticorupție de la Tiraspol, A.V. Mejinschii a adresat un demers colonelului Gheorghe Tretiacov prin care a solicitat informații ce conțin date cu caracter personal în privința reclamantului Eriomenco Vitalie și cinci membri ai familiei acestuia.

La 20 ianuarie 2012, Tretiacov a expediat în adresa organelor secesioniste de la Tiraspol materiale pe 9 file, care conțin date cu caracter personal a șase cetățeni ai Republicii Moldova.

La 29 mai și 9 iulie, membrii familiei Eriomenco au sesizat Centrul pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, solicitând intervenția acestui organ de stat în apărarea drepturilor lor la protecția datelor cu caracter personal și pedepsirea persoanele vinovate de transmiterea informațiilor personale în adresa unei entități ilegale și anticonstituționale din stânga Nistrului.

Directorul Centrului, Vitalie Paniș a informat petiționarii că nu au fost identificate încălcări, deoarece transmiterea actelor cu caracter personal în adresa „autorităților din stânga Nistrului” are temei juridic datorită Acordurilor încheiate în 26 ianuarie 1999 și 20 iunie 2001, între MAI și conducerea organelor afacerilor interne de la Tiraspol.

De menționat că Acordurile la care face trimitere Vitalie Paniș au fost declarate nule în 2005 de către Curtea de Apel Chișinău.

Asociațiile semnatare consideră că cei doi oficiali și-au permis încălcări grave și cer demisia acestora.

“Considerăm că în privința numiților Gheorghe Tretiacov și Vitalie Paniș, în cazul în care nu își dau demisia de onoare, pentru abaterile admise urmează a fi intentate proceduri

disciplinare și aplicate sancțiuni corespunzătoare gravității abaterilor admise”, se spune în declarație.

Semnatori: Asociația Promo-LEX, Centrul de Resurse Juridice din Moldova, Asociația Mamele pentru Drepturile Omului or. Tiraspol, Asociația „Integritate” or. Grigoriopol, Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CReDO), Centrul de Reabilitare a Victimelor Torturii „Memoria” (RCTV „Memoria”), Asociația Juriștii pentru Drepturile Omului.

Sursa: Union.md

Trei ani de la reținerea polițistului moldovean Alexandru Ursu de către autoritățile transnistrene

Rudele reproșează autorităților că nu întreprind nimic pentru eliberarea polițistului. Doar așa, soția și tatăl lui Alexandru au reușit să obțină audiență la vicepremierul pentru reintegrare, Eugen Carpov, care a promis să se ocupe personal de acest caz. Rudele polițistului, însă, pun la îndoială făgăduința demnitarului. Detalii are Diana Răileanu.

Irina Lozinschi și Timofei Ursu, soția și tatăl polițistului de sector Alexandru Ursu, deținut în penitenciarul de la Hlinaia, Grigoriopol, spun că vor declara greva foamei dacă autoritățile de la Chișinău vor târăgăna și în continuare soluționarea cazului. Alexandru Ursu a fost condamnat la 15 ani de detenție fiind acuzat că și-a cumpărat pe căi ilegale un apartament în stânga Nistrului. Tatăl polițistului

reproșează guvernului moldovean că evită să se implice în eliberarea fiului său:

„Am scris de multe ori, ne-am adresat, dar mi-au spus că nu pot colabora cu Prednistrovia și că o să ne ajute, dar nu e niciun efect până acum. Șase luni nu l-am văzut deloc. Alimente îi trimitem, dar medicamente nu se dau voie.”

Astăzi, după ce au protestat în fața Guvernului, rudele lui Alexandru au fost primite în audiență de către vicepremierul responsabil pentru reintegrare, Eugen Carpov, care le-a promis că va interveni în soluționarea problemei. Soția polițistului, Irina, nu are încredere în făgăduința demnitarului și spune că este gata să intre în greva foamei dacă autoritățile, în continuare, vor investiga cazul doar de ochii lumii:

„A trimite scrisori nu înseamnă a lucra eficient. Au avut loc întâlniri între Carpov și Ștanski, între Filat și Șevciuk, problema soțului meu se putea rezolva printr-un dialog verbal. El a depus jurământul să apere această țară, însă conducătorii ei îl lasă să putrezească în acea închisoare din Grigoriopol. Nu mă interesează ce măsuri întreprind ei, important pentru mine este rezultatul.”

În Piața Marii Adunări Naționale, alături de rudele polițistului de la Căușeni, au protestat și foștii deținuți ai regimului de la Tiraspol, Ilie Cazac și Ernest Vardanean, acuzați anterior de spionaj în favoarea Moldovei. Ambii au petrecut mai mult de un an în penitenciarele din regiunea transnistreană. Vardanean susține că prea puține cazuri de încălcare a drepturilor omului din stânga Nistrului ajung să fie discutate la Chișinău:

„Când eram acolo am aflat despre un fel de abordare a instituțiilor judecătorești din stânga Nistrului, care spun că dacă ești cetățean al Republicii Moldova ai garanții 100 % că vei fi închis. Credeți-mă că în pușcăriile transnistrene se află foarte mulți cetățeni moldoveni și îmi pare rău că statul

Republica Moldova fie nu are grijă, fie habar nu are de ce se întâmplă acolo.”

În stânga Nistrului, Alexandru Ursu nu beneficiază de consultația unui avocat. Interesele lui sunt apărate de experții Asociației „Promo-Lex”, care însă nu au acces la clientul lor. Juristul Pavel Postica spune că din numele polițistului de la Căușeni a fost depusă o plângere la CEDO:

„Noi am cerut chiar am acerut ca înainte de reuniunea de la Viena ca situația lui Alexandru Ursu să fie dezbătută și, de fapt, la fiecare reuniune „5+2” să fie abordată câte o chestiune particulară, a unei persoane particulare, în așa fel încât toate populația țării să vadă că persoanele care guvernează întreprind careva măsuri în vederea ajutorării acestor persoane și nu se rezumă doar discuții despre principii și modalități de negociere.”

Reprezentanții Asociației „Promo-Lex” susțin că numărul persoanelor aflate în temnițele din regiunea transnistreană este alarmant. De exemplu, dacă în 19 penitenciare din dreapta Nistrului sunt deținute peste 6 mii de persoane, în doar 3 pușcării din autoproclamata republică nistreană sunt închiși aproape 3 mii de oameni.

Sursa: Europalibera.org